

207/2024

Pohjoissaamenkielinen käännös

Láhka

guolástusas Deanu čázádagas Norggain dohkkojuvvon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága nupástuhttimis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdadovvot guolástusas Deanu čázádagas Norggain dohkkojuvvon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága (176/2017) 2 § 1 momenta, 3 ja 4 §, 6 § 2 momenta, 7 § 2 ja 3 momenta, 8—12 ja 14 §, sihke 15 § 3 momenta, dakkárin go dain leat 7 § 2 momenta lágas 97/2019, 8 ja 12 § lágas 322/2022, 10 § muhtin oassái lágain 232/2018 ja 322/2022 sihke 14 § lágain 322/2018 ja 382/2019, sihke
lasihuvvo 1 §:ii ođđa 2 momenta, 2 §:ii ođđa 3 ja 4 momenta sihke láhkii ođđa 5 a § čuovvovaččat:

1 § *Fápmuibidjan*

Ovddabealde 1 momenttas dárkkuhuvvon soahpamuša čuvvosa guolástannjuolggadusaid buhttemis ođđa guolástannjuolggadusaiguin Oslos juovlamánu 22 beaivvi 2023 dahkkon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusat leat láhkan fámus dakkárin go Suopma lea daidda čatnasan.

2 §

Soahpamuš guolástannjuolggadusaid mearrádusain spiehkasteapmin

Eana- ja meahccedoalloministeriija dahká Norgga ráđđehusain dahje dán mearridan eiseváldiin guolástansoahpamuša 6 ja 7 artiikkalis dárkkuhuvvon soahpamuša guolástannjuolggadusaid mearrádusain spiehkasteapmin sihke soahpamuša beavdegirji 5 artiikkalis dárkkuhuvvon ovddalgihtii sohppojuvvon mearrádusaid muddendoaimbajuid guolástannjuolggadusain meroštallon eavttuid leahkimis. Geatnegasvuodas šiehtadallat sámedikkiin soahpamuša dahkamis mearriduvvo sámedikkis addojuvvon lágas (974/1995).

Guolástannjuolggadusaid 4 ja 5 §:s dárkkuhuvvon luossabivddu dihtoeriin ja luossabivddu suovvamis mearriduvvo jahkásaččat soahpamuša 6 ja 7 artiikkala mielde.

Deanu guolledoalloguovlu ovddasta báikkálaš guolástanrivttiid eaiggádiid searvvadettiin soahpamuša 6 ja 7 artiikkalis dárkkuhan árvvoštallanbargui, mii guoská luossabivddu dihtoeriid sihke spiehkasteaddji mearrádusaid guolástannjuolggadusain.

3 §

Guolástannjuolggadusain dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi

Guolástannjuolggadusaid 5 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea eanan- ja meahccedoalloministeriija. Guolástannjuolggadusaid 8, 10, 19, 33, 37, 39 ja 40 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš.

Guolástannjuolggadusaid 35 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš. Namuhuvvon paragrafa 3 momenttas dárkkuhuvvon fidnuin válddálaš eiseváldi lea goitge eanan- ja meahccedoalloministeriija.

Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš ferte bivdit cealkámuša Deanu guolledoalloguovllus ovdal guolástannjuolggadusa 40 §:s dárkkuhuvvon spiehkastatlobi miediheami oahpahusguolástusa dahje kulturdáhpáhusa várás.

Eanan- ja meahccedoalloministeriija ášahusain sáhttet addojuvvot njuolggadusat guolástannjuolggadusa 40 §:s dárkkuhuvvon spiehkastatlobu ohcama mearreáiggis.

4 §

207/2024

Guolledávddaid dusttodeami ovddasvástideaddji eiseváldi

Soahpamuša 15 artihkkala 7 čuoggás dárkkuhuvvon válddalaš eiseváldi lea Biebmoarráigeahčču.

5 a §

Deanu guollenáliid dikšunbargojoavku

Eana- ja meahccedoalloministeriija soahpá Norgga válddalaš eiseváldiin Deanu luossanáliid dikšunbargojoavkku bargogohččosa sisdoalus ja nammada eiseváldi ovddasteddjiid jovkui sihke nammada guolástanrivttiid eaiggádiid ovddasteddjiid Deanu guolledoalloguovllu ovdanbuktojumis. Deanu luossanáliid dikšunbargojoavku oassálastá soahpamuša 4 artihkkalis dárkkuhuvvon dikšunplána válmmaštallanbargui sihke 6 artihkkala mielássaš jahkásaš guolástannjuolggadusain spiehkasteaddji mearrádusaid árvvoštallami.

6 §

Dikšunplána válmmaštallan ja váfisteapmi

Luondduriggodatguovddáš galgá válmmaštallat plána ovttasrádiid Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddážiin sihke Deanu duolludoalloguovlluin.

7 §

Sálašregisttar

Sálašregistarii vurkejuvvo guolástannjuolggadusaid 33 §:s dárkkuhuvvon dieduid lassin guollebivdi namma, oktavuotadieđut ja geavahuvvon guolástanlohpetiipa. Sálašregistara diedut geavahuvvojat soahpamuša 13 artihkkala 2 čuoggás máinnašuvvon ulbmiliidda. Sálašregistara diedut sáhttet čiegusindoaalannjuolggadusaid easttekeahhtá luobahuvvot Suoma olggobeale eiseválddiide Suoma čadni riikkaidgaskasaš guolleriggodagaid dikšuma ja suodjaleami geatnegasvuodaid dikšuma várás. Diedut sáhttet čiegusindoaalannjuolggadusaid easttekeahhtá dasa lassin luobahuvvot guolástusa bearráigeahčči eiseválddiide bearráigeahču várás sihke guolledoalloeiseválddiide guolleriggodagaid dikšuma plánema várás. Sálašregistara sisdoalli heaggadieđut sihkkojuvvojat viđa jagi geahčen dan jagi nohkamis, man áiggis olmmoš lea addán manemuš sálašalmmuhusa. Heaggadieđuid čiegusin doallamis ja luobaheamis mearriduvvo eiseváldi doaimma almmolašvuodas addojuvvon lágas (621/1999) ja eará heaggadieđuid giedahallamis lunddolaš olbmuid suodjaleamis heaggadieđuid giedahallamis sihke dáid dieduid friddja johtimis ja direktiivva 95/46/EY gomiheamis addojuvvon Eurohpa parlameantta ja rádi ášahus (EU) 2016/679 (almmolaš diehtosuodjeášahus) ja diehtosuodjelágas (1050/2018). Heaggadieđuid giedahallamii ii goitge guoskaduvvo máinnašuvvon ášahusa 18 artihkkala 1 čuoggá a ja b vuollečuoggát.

Guolástannjuolggadusaid 33 §:s dárkkuhuvvon sálašdieđuide almmuhangeatnegasvuohta ferte doahttaluvvot maiddá soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázadaga luossagoarggunviidodagas. Stáhtarádi ášahusain sáhttet addojuvvot dárkilut njuolggadusat sálašalmmuhanmeannudeamis.

8 §

Guolástanlobiid vuovdima lágideapmi

Soahpamuša 10 artihkkalis dárkkuhuvvon guolástanlobiid vuovdima lágideami ovddasvástádus gullá Deanu guolledoalloguvlui.

Guolledoalloguvlu sáhtta soahpat guolástannjuolggadusa 7 § 1 momaantta 3 čuoggás dárkkuhuvvon fanasguolástanlobi 4 čuoggás dárkkuhuvvon gáddeguolástanlobi ja 5 čuoggás dárkkuhuvvon eará šlájaid guolástanlobi vuovdindoaimea ollašuttimis priváhta bálvalanbuvttadeaddjiin dahje oktasaš čáhceviidodaga osolašgottiin (*bálvalanbuvttadeaddji*), mii lea oktasaš čáhceviidodaga guolástanrievtti eaiggát. Soahpamuš ii sáhte gustot guolástannjuolggadusa 8 § 3 ja 4 momaanttas dárkkuhuvvon dihtoearrái guolástanlobiide.

Bálvalanbuvttadeaddji galgá leat luohtehahti ja dovdat ášši. Bálvalanbuvttadeaddjis fertejit leat dán barggu dikšuma várás tehnikalaš, ekonomalaš ja doaimmalaš máhtut. Bálvalanbuvttadeaddjis lea vuoigatvuohta oázžut barggu ollašuttimis govttolaš bálkká, man máksá lobi oasti ja mii sáhtta leat eanemustá vihtta

proseantta lobi hattis. Guolledoalloguovllu ferte dahkat čálalaš soahpamuša bálvalanbuvttadeddjiin barggu sisdoalus, lohpeboaduid máksimis ja eará barggu dikšuma dáfus dárbbaslaš áššiin sihke bálkkás.

Guolledoalloguovlu máksá vuvdojuvvon guolástanlobiin čoggon lohpeboaduid eanan- ja meahccedoalloministerijai. Ruhtageavahančilgehusa ja boaduid luobaheami áigemearis mearriduvvo eanan- ja meahccedoalloministeriija ášahusain.

Guolledoalloguovlu ja bálvalanbuvttadeaddji leat geatnegahtton ordnet guolásteddiide beassama elektrovnnalaš sálašregistarii sálašalmuhandeatnegasvuoda deavdima várás. Danveardásaš geatnegasvuohta lea maid eará guolástanlobi luobaheaddji beliin soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázádaga luossagoargunviidodagas.

9 §

Fásta ássan Deanu čázádaga johkalegiin

Guolástannjuolggadusaid 3 § 1 momentannta 1 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássin adnojuvvo olmmoš, gean ruovttugiieldalága (201/1994) 2 §:s dárkkuhuvvon ruovttugiielda lea guolástanbaji ovddit kaleandarjagi manemuš beaivvi leamaš Ohcejohka dahje Anár ja gii lea duodalaččat ássan Deanu čázádaga johkalegi guoras guolástanbaji ovddit jagi áigge unnimustá čieža mánu.

10 §

Guolástanlobiid haddemeroštallan

Guolástannjuolggadusaid 7 §:s dárkkuhuvvon guolástanlobiin berrojuvvojit čuovvovaš mávssut:

- 1) almmolaš báikegotteolbmio lohpi 40 euro guolástanbajis;
- 2) báikegotteolbmio stággobivdolohpi 150 euro guolástanbajis;
- 3) guolástannjuolggadusa 8 § 3 momentanntas dárkkuhuvvon lohpedihtoearrái gullevaš guolástanrievtti hálddašeaddji fanasguolástanlohpi 10 euro guolástanjándoris ja gáddegulástanlohpi 5 euro guolástanjándoris, sihke eará šlájaid guolástanlohpi 5 euro guolástanjándoris goittotge oktiibuot eanemustá 40 euro guolástanbaji vuollái.

Guolástannjuolggadusaid 7 § 3–5 čuoggás dárkkuhuvvon guolástanlobiid haddi vuodđuduvvá gustojeaddji haddái, man meroštallamis váldojuvvo vuhtii seammassullasaš guolástanlobiid márkanhaddi. Haddi sáhtta meroštallojuvvo sierrasturrosažžan lohpeavádaga, lohpetiippa ja áigemuttu vuodul. Lobi haddi lea:

- 1) fanasguolástanlohpi 0–150 euro guolástanjándoris;
- 2) gáddegulástanlohpi 0–150 euro guolástanjándoris; ja
- 3) Anárgogas Máhtegeavgná bajábealde ja Skiehččanjogas fatnasis ja gáttis guolástettiin 0–150 euro guolástanjándoris.

- 4) eará šlájaid guolástanlohpi 0–150 euro.

Vuollel 18-jahkásažžii miedihuvvo 1 momentannta 1 ja 2 čuoggás dárkkuhuvvon lohpi nuvttá.

Vuollel 18-jahkásažžii sáhtta miedihuvvo 2 momentanntas dárkkuhuvvon lohpi gustojeaddji hatti vuolit hattiin dahje nuvttá.

Eará sajis go Deanu čázádaga johkalegiin vuollel 18-jahkásaš fásta ássi lea vuoigadahtton guolástannjuolggadusa 7 § 3 momentanntas dárkkuhuvvon mánnálohpi.

Eanan- ja meahccedoalloministeriija ášahusain addojuvvojit dárkilut njuolggadusat 2 ja 4 momentanntas dárkkuhuvvon guolástanlobiid hattiin.

11 §

Guolástanlohpeboaduid geavahanákkat

Guolástannjuolggadusaid 7 §:s dárkkuhuvvon guolástanlobiin čoggon ruđat geavahuvvojit:

- 1) rádjehokkaguovllu čáhceguovllu eaiggádiid buhtadusaide, mat máksojuvvojit guollečáziiguin ávkkástallama geavahasas;

- 2) guolásteami bearráigeahčus ja lohpevuodima lágideami goluide; sihke

- 3) goluide, mat šaddet guollenáliid čuovvumis ja dutkamis sihke sálašregistara bajásdoallamis ja ovdánahttimis.

Eanan- ja meahccedoalloministeriija váfista ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid juohkáseami 1 momentanntas mearriduvvon geavahanulbmiliid gaskkas. Lohpevuodima lágideamis 8 § mielde ovddasvástideaddji oassebealli juohká ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid 1 momentannta 1 čuoggás mielásaš buhtadusaide rádjehokkaguovllu čáhceguovlluid eaiggádiidda. Juos čáhceguovllu eaiggádii juohkimis boahtti mearri livččii eanemustá 50 euro, ruđat eai juhkkajuovvo eaiggádii muhto dat báhčet guolledoalloguvlui. Buhtadusat eai adnojuvvo stáhtaruhtadoarjjalágas (688/2001) dárkkuhuvvon stáhtadoarjjan. Buhtadusoazžumiid boarásmuvmii guoskaduvvo guolástanlága 85 §.

Eanan- ja meahccedoalloministeriija ášahusa vuodul sáhttet mearriduvvot dárkkileappot 1 momeanttas dárkkuhuvvon ruđaid geavahanákkain.

12 §

Eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiid fásta ássiid guolástanrivttiid hálddašeddjiid guolástanlobit

Guolástanjuolggadusaid 8 § 1 momeantta fanas- ja gáddeguolástanlobiin eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássiid guolástanrivtti hálddašeddjiid oassi guolástanlobiin lea okta goalmmásas goappáge lohpehuvvok.

Guolástanjuolggadusaid 8 § 2 momeantta eará šlájaid guolástanlobiin eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássiid guolástanrivtti hálddašeddjiid oassi guolástanlobiin lea okta goalmmásas gažaldatvuloš lohpehuvvok.

Ovddabealde 1 ja 2 momeanttas dárkkuhuvvon lobiid geavahus lea vejolaš duššefal eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin ássi (*olgobáikegotti olmmoš*) guolástanvuoigatvuođa vuodul, mii vuodduuvvá giddodaga oamastussii.

Olgobáikegotti olbmo guolástanrivtti eaggádis lea giddodaga guovdu riekti oastit ovttá lohpejándora 1 momeantta mielde luossabivdui vuoigadahtton lobiin. Čuovvovaš guolástanlohpii vuoigadahtti gerddon meroštallojuvvo dađi lági mielde, ahte ossodatlogu 0,5 badjelmanni giddodaga ossodatlohku vuoigadahtti oastit dasa lassin ovttá lohpejándora juohke ossodatlogu guđa oppalašvottadaga sturrosaš lasáhusa nammii.

Olgobáikegotti olbmo guolástanrivtti hálddašeddjiis lea giddodaga guovdu vuoigatvuohta oastit lohpejándoriid 2 momeantta mielde earáid go luosa ja vallasa guolástussii vuoigadahtti lobiin 10 §:s mearriduvvon hattiid mielde almmá čuovvovaš guolástanlohpii vuoigadahtti gerddona dagahan ráddjehusaid.

Ovddabealde 1 ja 2 momeanttas dárkkuhuvvon dihtoeriid lobit, mat leat báhcán várrekeahhtá, sáhttet sirdojuvvot oastima várás guolástanjuolggadusaid 8 § 3 ja 4 momeanttas dárkkuhuvvon turismalohpedihtoeriide, juos dat eai leat mearreáiggi rádjái várrejuvvon lohpevuovdinvuogádagas. Fanas- ja gáddeguolástanlobit galget várrejuvvet mañemustá guolásteami ovddit bearjadaga mañemustá diibmu 15. Eará šlájaid guolástussii dárkkuhuvvon guolástanjuolggadusaid 8 § 2 momeantta mielddasáš guolástanlobit galget várrejuvvet mañemustá suoidnemánu 15 beaivve diibmu 15 dahje, juos gažaldatvuloš beaivi lea lávvardat dahje sotnabeaivi, dađi ovddit bearjadaga mañemustá diibmu 15.

Olgobáikegotti olbmo guolástanvuoigatvuođa hálddašeddji galgá lobiid oastimis čujuhit iežas oamastanvuoigatvuođa. Eananmihtidanlágádus doaimmaha guolledoalloguvlui bivdaga mielde ovdal guolástanbaji álggu dieduid guovllu giddodagaid eaggádiin, sin ruovttuguovlluineaset sihke guolástanvuoigatvuođa mearis giddodagaid mielde.

Mii 4 momeanttas mearriduvvo ossodatlogus ja 7 momeanttas oamastanossodaga čujuheamis, de dat guoskaduvvo maid olgobáikegotti olbmui, gii oamasta danveardásaš sturrosaš guolástanvuoigatvuhtii vuoigadahtti priváhta čáhceguovllu.

Guolástanjuolggadusaid 8 § 4 momeantta mielddasáš guolástanlohpedihtoearis luossabivdui mearriduvvo sierra stáhtaráđi ášahusain. Dihtoeari mearrideamis ferte váldojuvvot vuhtii daid guolástanvahkuid mearri, main guolástanjuolggadusa 5 § 2 momeantta 3 čuoggá eavttut divvet, sihke luossasálašdihtoeari sturrodas.

Stáhtaráđi ášahusain sáhttet addojuvvot dárkilut mearrádušat ovddabealde dán paragrafás dárkkuhuvvon guolástanlohpedihtoeriid sturrodagas, čuovvovaš guolástanlobiide vuoigadahtti gerddoniid sturrodagas, guolástanlobiid várrema mearreáiggiin sihke várrekeahtes guolástanlohpedihtoeriid lobiid sirdimis oastima várás turismalohpedihtoeriide, juos guolástanjuolggadusaid 8 § 3 ja 4 momeanttas dárkkuhuvvon turismalobiid mearit dahje daid geavahanguovllut earáhuvvet dahje lohpedihtoeriid vuogálaš geavahus dan muduid gáibida.

14 §

Deanu čázadaga fanasregisttar

Guolástanjuolggadusaid 38 §:s dárkkuhuvvon Deanu čázadaga fanasregisttarin lea johtolaga bálvalusain addojuvvon lága (320/2017) 216 §:s dárkkuhuvvon johtolatáššiid registtar.

Deanu guolástanfatnasiid registreremii guoskaduvvo johtolaga bálvalusain addojuvvon láhka dán lága 15–17 §:s mearriduvvon spiehkastagaiguin.

15 §

Fatnasa registreren

Eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta orru guolástanrivtti eaggádis lea riekti registreret giddodaga guovdu ovttá fatnasa dainna eavttuin, ahte giddodahkii gullá ossodat ráddejohkaguovllu oktasaš čáhceguovllus dahje danveardásaš priváhta čáhceguovlu.

207/2024

Dán lága 1 § 2 momeanttas dárkkuhuvvon soahpamuša earáid go láhkaásaheami suorgái gullevaš mearrádusaid fápmuibidjamis ja dán lága fápmuiboahtimis mearriduvvo stáhtaráði ásaheami.

Helssegis 26.4.2024

Dásseválddi Presideanta

Alexander Stubb

Eanan- ja meahccedoalloministtar Sari Essayah